

1. HPV jako původce rakoviny

Metodologie a reference

Metodologie - vlastní zpracování na základě dat

1. ÚZIS: Centrální evidence očkování
Počet žijících pacientů s novotvarem nebo jeho historií (prevalence) v ČR a krajích v jednotlivých letech podle jednotlivých diagnóz a pohlaví (datový souhrn). [LINK](#)
2. Centers for Disease Control and Prevention. (2025). *Cancers Linked with HPV Each Year*. [LINK](#)

Prevalence nádorových onemocnění vychází z dat ÚZIS a zahrnuje diagnózy dle klasifikace MKN-10: C00–C14 a C30–C31 (nádory hlavy a krku), C21 (nádory řiti a řitního kanálu), C51 (nádory vulvy), C52 (nádory pochvy), C53 (nádory hrdla děložního) a C60 (nádory penisu).

Procentuální podíly HPV-asociovaných onemocnění dle CDC vycházejí z kódování MKN-O-3 a zahrnují následující diagnózy: C53 (hrdlo děložní), C51 (vulva), C52 (pochva), C21 (anus), C60 (penis). Dále zahrnují specifické podskupiny pro:

- Orofarynx: C01.9, C02.4, C02.8, C05.1, C05.2, C05.9, C09.0, C09.1, C09.8, C09.9, C10.0, C10.2, C10.8, C10.9, C14.0, C14.2 a C14.8.
- Dutinu ústní a jazyk: C02.0–C02.3, C02.9, C03.0, C03.1, C03.9, C04.0, C04.1, C04.8, C04.9, C05.0, C06.0, C06.1, C06.2, C06.8 a C06.9.
- Hrtan (larynx): C32.0–C32.3, C32.8 a C32.9.

Vzhledem k odlišné metodice kódování mezi českými (MKN-10) a americkými (MKN-O-3) zdroji jsou data porovnatelná na úrovni hlavních orgánových skupin, nikoliv však v detailu jednotlivých subtypů.

Reference

1. Státní zdravotní ústav. (2025). *HPV – základní informace*. [LINK](#)
2. Centers for Disease Control and Prevention. (2021). *Anogenital Warts*. [LINK](#)
3. World Health Organization. (n.d.). *Cervical Cancer Elimination Initiative*. [LINK](#)
4. ÚZIS. (2026). *Ukažme rakovině spojené s infekcí HPV záda – podpis společné deklarace*. [LINK](#)

2. Zavádění očkování proti HPV v Česku

Metodologie a reference

Metodologie - vlastní zpracování na základě dat

1. ÚZIS. (2024). *Přehled proočkovanosti u vybraných vakcín v rámci krajů a okresů ČR*. [LINK](#)

2. Prymula. (2007). *NOVINKY V OČKOVÁNÍ PROTI HPV* *OVINKY V OČKOVÁNÍ PROTI HPV*. [LINK](#)
3. ČLS JEP (2010). *Stanovisko výboru České vakcinologické společnosti ČLS JEP k očkování proti HPV u dívek 12-14 let s částečnou úhradou od zdravotní pojišťovny*. [LINK](#)
4. Národní screeningové centrum. (2018). *Očkování dívek i chlapců proti lidským papilomavírům (HPV) zabraňuje vzniku řady vážných nádorových onemocnění a chrání lidské životy*. [LINK](#)
5. MSDprolekare.cz. (n.d.). *Gardasil®9 (dávkování pro osoby ve věku 9-14 let)*. [LINK](#)
6. Linkos.cz. (2016). *MERITUM VAKCINACE PROTI LIDSKÉMU PAPILOMAVIRU*. [LINK](#)
7. Všeobecná zdravotní pojišťovna. (2022). *Nově hrazená nepovinná očkování od roku 2022*. [LINK](#)

Reference

1. Státní ústav pro kontrolu léčiv. (2015). *HPV vakcíny – přehodnocení bezpečnosti nezjistilo zvýšené riziko*. [LINK](#)
2. World Health Organization. (n.d.). *Human papillomavirus vaccines (HPV)*. [LINK](#)
3. ÚZIS. (2024). *Očkování proti HPV podle typu poskytovatele*. [LINK](#)
4. Senkomago et al. (2019). *Human Papillomavirus–Attributable Cancers — United States, 2012–2016*. [LINK](#)
5. MSDprolekare.cz. (n.d.). *Gardasil®9 (dávkování pro osoby ve věku 9-14 let)*. [LINK](#)
6. Petrosky et al. (2015). *Supplemental Information and Guidance for Vaccination Providers Regarding Use of 9-Valent HPV*. [LINK](#)
7. National Health Service. (2023). *HPV vaccine*. [LINK](#)
8. Takahashi et al. (2025). *Overcoming HPV Vaccine Hesitancy in Japan: A Narrative Review of Safety Evidence, Risk Communication, and Policy Approaches*. [LINK](#)
9. European Centre for Disease Prevention and Control. (2026). *The State of Health of HPV vaccination programmes in the EU/EEA*. [LINK](#)

3. Regionální rozdíly očkování proti HPV

Metodologie a reference

Metodologie - vlastní zpracování na základě dat

1. ÚZIS: Centrální evidence očkování
Počet žijících pacientů s novotvarem nebo jeho historií (prevalence) v ČR a krajích v jednotlivých letech podle jednotlivých diagnóz a pohlaví (datový souhrn). [LINK](#)

4. Stav očkování proti HPV v Evropě: Jak dosáhnout 90% cíle?

1. Australian Department of Health, Disability and Ageing. (2026). *Human papillomavirus (HPV) immunisation data*. [LINK](#)
2. Patel et al. (2018). *The impact of 10 years of human papillomavirus (HPV) vaccination in Australia: what additional disease burden will a nonavalent vaccine prevent?* [LINK](#)

3. Han et al. (2025). *Global HPV vaccination programs and coverage rates: a systematic review*. [LINK](#)
4. The Australian Immunisation Handbook. (2022). *Human papillomavirus (HPV)*. [LINK](#)
5. ECDC [LINK](#)
6. Šmahelová et al. (2017). *Nové možnosti ochrany proti infekcím vyvolaným lidskými papilomaviry*. [LINK](#)